

ИШОНЧИ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

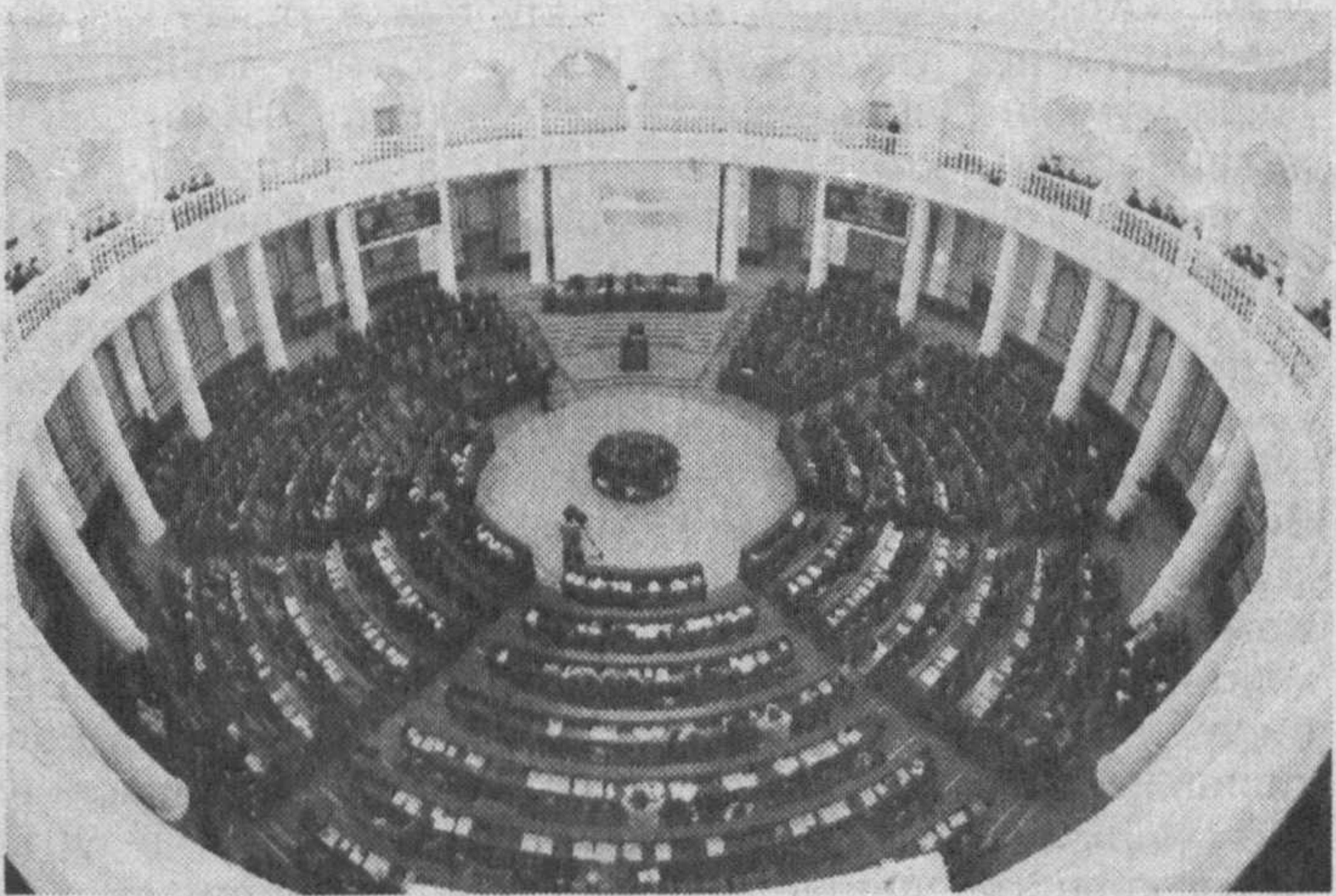
2004 йил 30 апрел, жума № 71 (1704)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ВАТАНИМИЗНИНГ ТИНЧЛИГИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ ЎЗ КУЧ-ҚУДРАТИМИЗГА, ХАЛҚИМИЗНИНГ ҲАМЖИҚАТЛИГИ ВА БУКИЛМАС ИРОДАСИГА БОҒЛИҚ

Президент Ислон Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси

Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессиясидаги нутқи

Ассалому алайкум, ҳурматли депутатлар! Кадрли дўстлар! Барчангиз яхши хабардорсиз - шу йилнинг 29-30 март ва 1 апрел кунлари мамлакатимизда содир этилган мудҳис террорчилик ҳаракатлари оқибатида 9 нафар ички ишлар ходими ва 5 нафар фуқаро ҳалок бўлди.

Ана шу беғуноҳ қурбон бўлган инсонларнинг оила аъзолари ва яқинларига ўзининг номидан, сиз, муҳтарам депутатларимиз ҳамда бугунги сессия мажлисида қатнашаётган барча иштирокчилар номидан ана бир бор ҳамдардик билдиришга руҳсат бергайсиз.

Мудҳис ва қабиҳ ният билан уюштирилган бундай террорчилик ҳуружлари натижасида қурбонлар сони бундан ҳам кўп бўлиши мумкин эди. Аввало, Оллоҳнинг ўзи юртимизни асради, қолаверса, тинч, осуда ҳаётимизни ҳимоялаш, сақлаш учун азиз жонини берган ҳуқуқтартиб ҳодимларининг жасорати тўғрисида бунга йўл қўйилмади.

Узингиз фараз қилинг, Ромитан туманида террорчилар кўплаб портлатиш воситаларини тайёрлаб, одамлар гажум жойларда қўпуровчилик уюштироқчи бўлган. Агар уларнинг машъум нияти

амалга ошганида, ана қанча-қанча беғуноҳ инсонлар ҳалок бўлиши мумкин эди.

Ёки Тошкент шаҳрининг бир чеккасида тайёргарлик қўрган террорчиларнинг бошқа бир гуруҳи белига портлатиш воситаларини боғлаб, пойтахтимизнинг бозор ва майдонларида, жамоат жойларида портлашлар содир этганида, нима бўлиши мумкинлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Бундай даҳшатли вазиятни кўз ўнгидан ўтказганида, унинг оқибатлари ҳар қандай ақли расо одамни ларзага солиши шубҳасиз. Шундай ваҳшийликларнинг олдини олиш учун жонфидо этган мард йигитларни хотирлар эканмиз, ҳаёлимизга беҳтиёр, бу беғуноҳ инсонларнинг айби нима эди, ахир, уларнинг ҳам бола-чақаси, ёру дўстлари, бу ҳаётдан умидлари бор эди, улар ҳам бахтли бўлишга ҳақиқи эдику, деган армонли сўзлар келади.

Ана шундай юртдошларимиздан бири - Қибрай тумани ички ишлар бўлимида хизмат қилган катта лейтенант Азизжон Турсунов оилада ёлғиз ўғил эди. Эндигина 27 баҳорни қаршилаган, ҳали уйланишга ҳам улгурмаган бу навқир йигит террорчиларга қарши курашда мардона ҳалок бўлди.

Шайхонтоҳур тумани ички ишлар бўлимининг э.дими, старшина Кодир Раҳмонов ҳам одамлар ҳаётини сақлаш учун жонини фидо қилди. Юраги беғубор, шоирият бу инсоннинг уч фарзанди етим қолди, дилидаги не-не орзулари ушалмас армонга айланди.

Биз барчамиз эл-юртимизнинг тинчлиги ва осойишталигини асраш йўлида ўз ҳаётини бағишлаган миллия ходимларининг хотираси ва руҳи олдида умрбод қарздормиз. Бу фидойи инсонларнинг Ватан олдидаги хизматлари ҳеч қачон унутилмайди. Уларнинг жасорати юксак давлат мукофотлари билан тақдирланади, оиласи, фарзандлари доимо халқимиз, давлатимиз эътиборида бўлади. Ана шундай ўғлонларимизнинг жасорати тўғрисида йўлбази, балки юзлаб юртдошларимизнинг ҳаёти сақлаб қолинди, ёвуз террорчилар ўз уясида янчиб ташланди.

Мен ҳаммамиз уяси оғир бўлган бу йўқотишлар, бу воқеалар ҳақида, дунёдан бевақт кўз юмган одамлар ҳақида кўп ўйлайман. 1999 йилда Тошкент кўчаларида террор қурбони бўлган беғуноҳ юртдошларимизни, 2000 йилнинг ёзида Сарисид ва Бурчмулла тоғларида жангариларга қарши курашда ҳалок бўлган жа-

сур аскарларимизни ҳам доимо эслайман.

Мен бугун, шу юксак минбарда туриб, мана шундай мард ва ботир, эл-юртига садоқатли фарзандларни тарбиялаб вояга етказган ота-оналарга бош эгиб тазъим қиламан.

Кадрли ватандошлар! Юртимиз тинчлиги, болаларимиз ва аёлларимиз, кексаларимизнинг осойишта ҳаётига қиммат тажовуз қилган бўлса, муқаррар равишда ўз жазосини олиб келган ва бу сафар ҳам шундай бўлади. Жиноятчилар амалдаги қонунларимиз, халқаро ҳуқуқий нормалар асосида суд олдида жавоб беради.

Ҳаммамиз яхши тушунамизки, кўпдан бери чўқур тайёргарлик қўрилган, нафақат бизни, балки дунё ахлини ҳам ларзага солган бу воқеаларнинг томирига етиб бориш, жиноятчиларнинг ҳақиқий башарасини фожий эҳтиш, адолатли жой-жойга қўйиш, беғуноҳ одамларнинг жавобгарликка тортилишига йўл қўймаслик - буларнинг барчаси ўта мураккаб ва масъулиятли вазифа бўлиб, Бош прокуратура бошчилигида олиб борилаётган тергов жараёнини охирига етказиш учун муайян вақт беришни талаб қилади.

Ҳеч шубҳасиз, эл-юртимизга қарши қарилган бу қабиҳ, ақлга сиғмайдиган

разолатни ким ташкил этгани, бу ишга ким раҳнамолик қилгани, маблаг ва қурол билан таъминлагани, уни амалга ошириш учун қимлар жалб қилингани, бу қўпуровчиликни уюштириш учун улар қаерда, ким орқали ва қайси йўл билан, қайси лагер ва полигонларда тайёргарлик қўргани ҳақида тергов ўз хулосасини чиқаради ва суд бу жиноят бўйича сўнгги нукта-ни қўйганидан кейин халқимизга, халқаро жамоатчиликка маълумот берилади.

Мен бугун тергов материалларига асосланган ҳолда, бир нарсани аниқ айтишим мумкин: ҳар томонлама пухта тайёрланган бу жиноий ҳаракатларнинг илдири мамлакатимиз ташқарисида жойлашган халқаро террорчилик ва экстремизм марказларига бевосита бориб туташмоқда. Буни тасдиқлайдиган далил-исботлар етарли.

Бугун биз ана шу фожият ари воқеалар ҳақида гапирар эканмиз, мен учта муҳим масалага эътиборингизни жалб қилишни, буларга жавоб топишни зарур деб биламан. Бу ёвуз ҳаракатлар кимга қарши ва нишани қарши қарилган? Ва уларнинг охир-оқибат мақсади нима?

Битта масала барчамизга аён бўлиши керак. Бу портлашларни кўр-кўрона бажарган, онги паст, кал-

табин, мияси захарланган ижрочилар бор. Шунингдек, буларни уюштириб, ўз халқига қарши жиноятга йўллаган ташкилотчи ва раҳнамолари ҳам борки, уларни бир-биридан ажратиб, ҳар қайсисига алоҳида баҳо бериш зарур.

Фақат мана шундай кўз билан қараб, бу воқеаларнинг таг-томтирига етиб боришимиз, Ўзбекистонни, унинг мақсад-муддаоларини қўрқолмайдиган, кўп йиллардан бўён юртимизга қарши қўпуровчи-террорчилик ҳаракатларини олиб бораётган кучлар ва марказларни, уларнинг разил қиёфасини ўзимизга аниқ тасаввур қилишимиз, узоқни кўзлаган манфур ниятларини тушунишимиз мумкин.

Азиз дўстлар! Ҳаётнинг ўзи юртимизда янги давлат, янги жамият барпо этиш учун халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан танлаб олган тараққиёт йўлининг тўғрилигини тасдиқламоқда. Ҳозирги кунда бизнинг ҳеч кимдан кам бўлмайдиган ҳаётга эришиш йўлида қўлга киритиб ютқуқларимизни, дунё бизни тан олаётганини кўриб, сизлар қатори, бутун халқимиз қатори мен ҳам гурурланман.

(Давоми 2-бетда)

Азиз ватандошлар! Бугун башарият ўзига хос ва зиддиятли бир даврда яшашмоқда. Бир томондан, илм-фан ва техника, юксак технологиялар тараққиёт этиб, инсонларварлик гоъларни, демократик қадриятлар, узаро ҳамкорлик дунё бўйлаб қарор топиб бормоқда. Айни вақтда ер юзининг турли минтақаларида қуролли можаролар руй бераётгани, халқаро терроризмнинг янги-янги ҳуружлари оқибатида минг-минглаб одамларнинг ҳаётдан кўз юмаётгани ҳам шу замоннинг аччиқ ҳақиқатидир.

Бундан бир ой аввал мамлакатимиз пойтахтида, Бухоро ва Тошкент вилоятларида содир этилган, бир қанча беғуноҳ юртдошларимизнинг умрига зомин бўлган фожият воқеалар ҳам бу ёвуз балоининг яна бир манфур намойишидир. Биз терроризм қурбони бўлган ана шу инсонларнинг, ёвуз кучларга қўқсини қалқон қилиб, Ватанимиз хавфсизлиги, мамлакатимиз фуқароларининг ҳаётини асраш йўлида жонини фидо этган тинчлик посбонларининг оила аъзоларига, қариндош-уруғларига чўқур ҳамдардик изҳор этамиз. Бу юртдошларимизнинг номлари ва хотираси қалбларимизда абадий яшайди.

Ушбу мудҳис ҳодиса руй берган куннинг ўзидаёқ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов раҳбарлигида махсус ҳукумат комиссияси тузилиб, зудлик билан барча ҳарат-тадбирлар амалга оширилгани қўпуровчи кучларнинг пайини қирқиб, яна қанча ёвузликларнинг олдини олиш ва бартараф этиш имконини берди.

Биз - халқ ишонч билдириб сайлаган ва унинг хоҳиш-иродасини фидо этувчи Олий Мажлис депутатлари бу қабиҳ ҳуружнинг Ўзбекистондаги барқарорлигини қўрқолмайдиган сиёсий кучлар ва халқаро экстремистик марказлар томонидан эл тинчлигини бузиш, одамларнинг юрагига гулгула ва ваҳима солиш, уларнинг мамлакатимизда олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсатга бўлган ишончини сўндириш, халқимиз танлаган демократик тараққиёт йўлига гов бўлиш мақсадида олдиндан тузилган режа асосида амалга оширилган террорчилик ҳаракатлари, деб баҳолаймиз ва кескин қоралаймиз.

Республиканинг шаҳар-қишлоқларида, маҳалла ва турар жойларда сайловчилар билан бўлган учрашуларда билдирилган фикрларга суяниб, биз шуни қатъият билан айта оламизки, халқимизнинг тинч ва осойишта ҳаётини тажовуз қилишга уринаётган шахслар ҳеч қачон ўзининг қора ниятига етолмайди.

Биз юртимизнинг хавфсизлиги ва тинчлигини таъминлаш, Ватан қудратини ошириш, маърифий дунё халқлари яшаётган фаровон ҳаёт даражасига эришиш учун бугун Ўзбекистонда давлатимиз раҳбари бошчилигида ўтказилаётган ички сиёсатни қўллаб-қувватлаймиз, халқимизни бу йўлда янада жипслаштиришга, юртимизга қўл кўтарган разил кимсаларга кескин зарба бериш учун ҳар доим тайёр туришга қарамиз. Бебаҳо болигимиз бўлиши фуқаролар аҳилини ва миллатлараро тотувликни янада мустаҳкамлаш - ҳар қандай ёвуз кучларнинг ҳуружига қарши бизнинг энг муносиб жавобимиз бўлади.

Бунинг учун барчамиз ҳаммиса ҳушёр, сезгир ва оғоҳ бўлишимиз, террорчилик ва диний ақидабасарлик ҳолатига, дин ниқоби остидаги бузғунчилик қўрқинишларига қарши курашда ҳокимият идоралари билан фаол ҳамкорлик қилишимиз, ўз уйимиз, маҳалламиз ва юртимизни ҳимоя этиш, асрашни муқаддас фуқаролик бурчимиз деб билмоғимиз лозим. Шунини алоҳида таъкидлаб айтмоғимиз, муборақ заминимизда бундай ёвузлик ва қаҳотхатга йўл қўймаслик учун шу юртда яшайдиган, миллати, тили ва динидан қатъи назар, ҳар бир инсон бевосита масъулдир.

Олий Мажлис барча давлат органларига, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идораларига, сиёсий партиялар ва бошқа жамоат бирлашмаларига мурожаат қилиб, уларни мамлакатимизда тинчлик ва тотувликни мустаҳкамлаш, мустақиллик, демократия ва тараққиёт гоъларини амалга ошириш борасида фаоллик кўрсатишга даъват этади.

Ишонамизки, кўпни қўрган уруш ва меҳнат фахрийлари, машаққатли синовларда мардлик ва матонатини намойён этган, эл-юрт ободлиги йўлида ўзини аямасдан хизмат қилаётган маҳалла оқсоқоллари ва жамоатчилиги, таълим даргоҳларидаги устоз ва мураббийлар, маданият ва санъат намояндалари, уламоларимиз мамлакат тинчлигини сақлаш, аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида терроризм ва экстремизмнинг даҳшатли ҳафтини очиб беришга қаратилган маънавий-маърифий ишларни янада қучайтиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Биз келажатимиз тинчлик билан бўлган ишларни мана шу таҳликали ва мураккаб замонда ён-атрофимизда руй бераётган воқеаларга нисбатан фаол гражданик позициясини намойён этишга, халқимиз машаққатли меҳнат билан эришаётган ютуқларни қадрлашга, озода ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт барпо этиш йўлида бошлаган ишларимизнинг муносиб давомчилари бўлишга даъват этамиз.

Азиз ватандошлар! Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўзгал ва бетакрор диёримизда тинч-тотув яшаб, катта бунёдкорлик ишларини амалга ошираётган барча юртдошларимизни, жамми нияти пок, дунёқарши соғлом кишиларни террорчилик ва экстремизм, уюшган жиноятчиликка қарши курашда янада ҳамжиҳат бўлишга қарайди. Ўзбекистонни ҳуқуқий давлат, демократик жамият барпо этиш йўлидан, ўз халқига озода ва фаровон турмуш шарафати яратиб бериш, жаҳон майдонида муносиб ўрин эгаллаш йўлидан ҳеч ким, ҳеч қандай ёвуз куч қайтара олмаслигини яна бир бор қатъий баён этади.

Иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессиясида 2004 йил 29 апрелда қабул қилинган

29 апрел кунин Тошкентда иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессияси ўзини бошлади.

Парламент сессияси ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов иштирок этмоқда.

Мажлислар залида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, марказий ташкилотлар раҳбарлари, хорижий давлатлар элчилари ва дипломатик корпуснинг бошқа вакиллари, мамлакатимиз ва чет эл оммавий ахборот воситалари муҳбирлари ҳозир бўлган.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э.Халилов бошқармоқда.

Олий Мажлис сессиянинг ички органи - Котибиятни ташкил этди, кун тартибини тасдиқлади.

Сессия иштирокчилари депутат И.Сулаймонов хотирасини ёд этдилар.

Суз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовга берилди.

Давлатимиз раҳбари жорий йилнинг март ойи охири апрел ойининг бошида мамлакатимизда руй берган ва беғуноҳ одамларнинг қурбон бўлишига олиб келган фожият воқеаларга принципиал сиёсий баҳо берди. Ўзбекистон Президенти бу террорчилик ҳаракатларини жамиятимиздаги тинчлик ва барқарорлигини бузиш, халқимизни дунёвий, демократик ривожланиш йўлидан қайтаришга уриниш сифатида баҳолади. Мам-

Иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессияси тўғрисида АХБОРОТ

лакатимиз раҳбари халқаро террорчилик, экстремизм ва диний ақидабасарчиликнинг намойён бўлиш сабабларини чўқур ва батафсил таҳлил қилиб, улар Ўзбекистоннинг бугунги кунини ва келажиги учун хавфли эканлигини қайд этди. Ислон Каримов мамлакатимизда хавфсизлик ва барқарорлигини таъминлаш ҳар бир фуқаронинг зиммасидаги масъулиятли бурч эканлигини таъкидлаб, сессия қатнашчиларини бундай таҳдидларга қарши курашни қучайтиришга қарайди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси А.Орипов, Тошкент давлат шарқшунослик институти ректори Н.Иброҳимов, Ўзбекистон туманидаги 30-мактаб директори М.Анварова, Навоий кон-металлургия комбинати бош директори Н.Кучерский Президент Ислон Каримов нутқида баён этилган фикрларни қўллаб-қувватлади ва Олий Мажлисининг Ўзбекистон фуқароларига мурожаатнома қабул қилишни таклиф қилди.

Депутатлар Олий Мажлисининг Ўзбекистон фуқароларига мурожаатнома тайёрлаш учун таҳрир гуруҳини тузди. Танаффусдан сўнг Олий Мажлисининг Халқаро ишлар

ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси Э.Воҳидов халқ вакиллари гуруҳи томонидан тайёрланган Мурожаатнома матнини ўқиб ашиттирди. Олий Мажлисининг Ўзбекистон фуқароларига мурожаатнома қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2003 йилдаги ижроси тўғрисида молия вазири М.Нурмурадов маъруза қилди. Мазкур масала юзасидан Олий Мажлисининг Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси вазифасини бажарувчи А.Аҳдов кўшимча маъруза қилди.

Мамлакатимиз асосий молиявий ҳужжатининг ўтган йилги ижроси тўғрисидаги ҳисобот муҳокамасида Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ректори Т.Долломов, Мингбулоқ тумани ҳокими Б.Ҳайдаров, Галлаорол туманидаги Тозауруқ қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Т.Норкулов, Олий Мажлисининг Регламент, оодоб ва депутатлар фаолиятининг таъминоти комиссияси раиси Ш.Ҳужаниёзова, «Бу-хородонмаҳсулот» ишлаб чиқариш-акционерлик уюшмаси раиси Б.Бозоров иштирок этди.

Депутатлар Ўзбекистон Респуб-

ликаси Давлат бюджетининг 2003 йилги ижроси тўғрисидаги ҳисоботини маълумлади ва тегишли қарор қабул қилди.

Олий Мажлисининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси раиси А.Саидов Ўзбекистон Республикасининг «Фуқаролар йиғини» раиси (оқсоқоли) ва унинг масъулаҳатчилари сайлови тўғрисидаги қўнон лойиҳасини депутатлар эътиборига ҳавола этди.

Парламент сессияси биринчи иш кунининг кечки мажлисида депутатлар Паркент тумани ҳокими М.Куччиев, «Лола-Узор» ҳусусий кўп тармоқли фирма директори К.Мирзааҳмедов, Оқдарё туманидаги Мирзо Улугбек номида 2-мактаб директори Ж.Исроилов, Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театрининг етакчи хонандаси М.Раizzoкова, Андижон вилояти ҳокимлигининг иқтисодиёт ва ижтимоий ривожланиш масалалари котибияти мудири Н.Исроиловнинг чиқишдан сўнг номи зикр этилган қўнонни ва уни амалга қўриш таъкидига қарорни қабул қилди.

Сессияда «Электрон ҳужжат ай-

ланиши тўғрисида»ги қўнон лойиҳасини парламентнинг Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси раиси И.Кочмарик депутатлар эътиборига ҳавола қилди. Мазкур қўнон лойиҳаси муҳокамасида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг Бухоро аэропорти директори Т.Бахронов, Қарши шаҳар ҳокими И.Асадов, «Ўзбекинвест» экспорт-импорт миллий сўғурта компанияси бош директори С.Умаров, Андижон вилоятидаги «Андижон нарийёт-маъбада» очик акционерлик жамияти бошқаруви раиси Х.Нугмонов, «Билдинг-технологидж» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси директори С.Ким қатнашди. Депутатлар ушбу қўнонни ва уни амалга жорий қилиш тўғрисидаги қарорни қабул қилди.

Олий Мажлисининг Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси раиси ўринбосари С.Солиев «Электрон тижорат тўғрисида»ги қўнон лойиҳасини сессияга тақдим этди. Бу ҳужжат муҳокамасида «Ўзбекистон матбуот» журнали бош муҳаррири, Ўзбекистон журналистлари ижоди уюшмаси раисининг ўринбо-

сари Х.Дўстмухамедов, «Шахри-сабзонсерва» ишлаб чиқариш-акционерлик жамияти раиси Н.Исмоилов, Қумқўрғон тумани ҳокими Н.Чориев, «Новатор» ишлаб чиқариш бирлашмаси директорлар кенгаши раиси А.Матвеев, парламентнинг Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси раиси ўринбосари Э.Мирзаев иштирок этди. Депутатлар мазкур қўнонни ва уни амалга қўриш тўғрисидаги қарорни қабул қилди.

Парламентнинг Ижтимоий масалалар ва бандлик қўмитаси раиси М.Сафонова «Қизил ярим ой ва қизил ҳоч тинимоларидан фойдаланиш ҳамда уларни ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қўнон лойиҳасини депутатлар эътиборига ҳавола этди. Ушбу масала муҳокамаси чоғида Марғилон шаҳар ҳокими А.Акрамов, «Спорт» ва «Ўзбекистон футбол» газеталари бош муҳаррири А.Болиев, Сирдарё вилояти халқ таълими бўлими бошқирининг биринчи ўринбосари Г.Латипова, Бандхон тумани ҳокими У.Ўқтубоев, Республика «Маънавият ва маърифат» маркази Хоразм вилояти бўлими раҳбари Г.Ибодуллаев ва ўз фикрларини билдирди. Парламент «Қизил ярим ой ва қизил ҳоч тинимоларидан фойдаланиш ҳамда уларни ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қўнонни ва уни амалда жорий қилиш тўғрисидаги қарорни қабул қилди.

Иккинчи қақриқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн тўртинчи сессияси жорий йил 30 апрел кунини ўзининг давом эттиради.

ҚИШЛОҚ ЧИРОЙИ

Бобўут туманидаги «Бобўут-1» ширкат ҳўжалиги ҳудудида спорт мажмуи қурилишига 160 миллион сўм сарфланади. Ҳўжаликнинг муҳимлиги номи бўлимида 1000 ўринга мўъжалланган стадион, баскетбол, волейбол ва теннис майдонлари, спорт гимнастикаси, миллий кураш, бокс заллари, дам олиш, ечиниш ва ювиниш хоналари ҳамда бошқа ёрдамчи иншоотлар барпо этилмоқда.

«Объектнинг асосий бюорт-мачиси жамоамиз ҳисобланади, - дейди «Бобўут-1» ширкат ҳўжалиги раиси Г.Алиев. - «Эшамат ота», «Бекзод», «Аҳмадий», «Йўлчи», «Шеробод», «Камолот» фермер ҳўжаликлари ҳам бу ишга ўз хўсасини қўшиб, қурилиш ҳаракатларининг катта қисмини ўз зиммасига олди. Бош пултичи ҳисобланган маҳаллий қурилиш-монтаж бошқармаси мажмуини 1 сентябрда топширишга аҳд қилган ва мустақиллигимизнинг 13 йиллигининг шў ёрда нишонлаш ниятиданим.

Бу қишлоқдаги янада қурилиш эмас. Ширкат ҳўжалиги «Ўзбекистон» бўлими учун ҳам катта маблаг ажратди. Булимда қўндан бўён бўлган бир қанча гузарга айланатиришга қарор қилинди. Бу ёрда маҳалла қўмитаси идораси, миллия тавни пунктдан ташқари қўндалик ахтиёж моллари дўқон, дорихона, телевизион ва радио тўзатиш устандаси, фотосуратхона, кинотеатр, тиббиёт пункти ҳамда ветеринария станцияси очилди. Гузар ишга туширилди, маҳаллада истикомат қўнучи 30 дан ортки киши иш билан таъминланади.

ВАТАНИМИЗНИНГ ТИНЧЛИГИ ВА ХАВФСИЗЛИГИ ЎЗ КУЧ-ҚУДРАТИМИЗГА, ХАЛҚИМИЗНИНГ ҲАМЖИҲАТЛИГИ ВА БУКИЛМАС ИРОДАСИГА БОҒЛИҚ

(Боши 1-бетда)

Агарки, бугун фақат марказда эмас, балки Ўзбекистоннинг узоқ-яқин шаҳар ва қишлоқларида яшаётган инсонларни, уларнинг савияси ва дунёқарашини, ҳаёт тарзини 90-йиллардаги ҳолат билан солиштирадиган, ҳолисона кўз билан баҳолайдиган бўлсак, бизнинг юртимиз шу қисқа даврда қандай масофани босиб ўтгани, қандай тарқаларни эгаллаганини тушуниш, англаш қийин эмас, деб ўйлайман. Энг муҳими, бугунги Ўзбекистон фуқароси ўзининг ҳаётини танқидий баҳолаш билан бирга, ўзи ва оиласининг, юртининг келажигани яққол тасаввур этади ва бунга эришиш учун нималар қилиш кераклигини, жамиятимизда қандай ўзгариш ва ислохотларни амалга ошириш зарурлигини, нима ҳисобидан тараққий топган давлатлар яшаётган ҳаёт даражасига кўтарилиш мумкинлигини яхши англайди.

Биз жаҳондаги барча эзгу ниятли, тараққийпарвар халқлар ва миллатлар одамларимизнинг юрагига ваҳима ва кўркүв солиш ҳисобидан уларнинг эртанги кунга бўлган ишончини йўқотиш, бир-бирига қарши қўйиш, юртимизда, минтақамизда ўз манфаати, ўз сиёсатини ўтказишдан иборат.

Буллар ўз мақсадларига эришиш учун одамларни, аввало, содда, билими ва ҳаёт тажрибаси паст кишиларнинг оғи ва тафаккурини қалғитишга уринади. Уларни муқаддас динимизга, унинг асл қадрият ва бойликларига бўлган қизиқиш ва интилишларидан фарзали ниятларда фойдаланади. Охириги тўрт-беш йил давомида тўплаган маълумотлар шуни кўрсатадики, бундай мараз ва қабих ниятли кучлар ва марказлар жуда чуқур ўйланган, катта маблағ билан таъминланган, узоқни кўзлайдиган дастур ва режаларга, шуни ҳам таъкидлашимиз керакки, энг замонавий восита ва имкониятларга эга. Улар, ўзининг таъсирига тушган кишиларнинг миясини захарлаш мақсадида, ҳеч қандай соғлом ақлга сиғмайдиغان бузғунчи ақида ва гояларни, шу жумладан, «Хизбут-тах-

этанг тизимни минтақамизда, Урта Осиёда кўришни истайдиган бирорта одам йўқ, десак, айна ҳақиқатни айтган бўлаёмиз, деб ўйлайман.

Ҳеч қандай қонунга итот қилмайдиган бу мутаассиблар ўз жоҳиллиги ва ваҳшийлиги билан, инсон қадри ва қимматини бир тийинга олмасдан, майдонларда одамларни қўлдай сўйиб ташлагани билан бутун жаҳон аҳлининг нафратига дучор бўлди.

Узингиз айтинг, бундай тартибларни бизнинг заминимизда ҳам кўришни қимдир ҳохлайдими?

Бир масалада барчамиз огоҳ ва сезгир бўлишимиз даркор. «Хизбут-тахрир» каби диний оқимлар аҳолининг ичида, маҳалла ва қишлоқларда ташвиқоти ишини бошлаб, ўз сафига аввало ёшларни тортаётган пайтда найрагн ишлатиб, ўзини мусбабат бевор, фақатгина адолат ўрнатити тарафдорлари деб кўрсатишга уринади. Лекин тажриба шуни тасдиқлаптики, улар кучга кирганда ўзининг ҳақиқий қиёфасини кўрсатади.

Ўз сафидан жангариларни майдонга чиқариш учун ҳар томонлама замин тайёрлаб турган бу оқим вақтинча келганда, ҳокимиятнинг қонуний тизимини ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, ур-йўқит, портлатиш, қон тўкишдек мутлақо зуравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас. Бундай оқимлар ва уюшмаларнинг низоми ва қоидалари қимчи уларнинг қараш ва гояларини қабул қилмаса ёки уларга кўнмас, буларнинг ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, ур-йўқит, портлатиш, қон тўкишдек мутлақо зуравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас. Бундай оқимлар ва уюшмаларнинг низоми ва қоидалари қимчи уларнинг қараш ва гояларини қабул қилмаса ёки уларга кўнмас, буларнинг ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, ур-йўқит, портлатиш, қон тўкишдек мутлақо зуравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас.

Ушбу ҳаётнинг қилмаси ёки уларга кўнмас, буларнинг ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, ур-йўқит, портлатиш, қон тўкишдек мутлақо зуравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас. Бундай оқимлар ва уюшмаларнинг низоми ва қоидалари қимчи уларнинг қараш ва гояларини қабул қилмаса ёки уларга кўнмас, буларнинг ағдариш мақсадида тинч ҳаётни бузиб, ур-йўқит, портлатиш, қон тўкишдек мутлақо зуравонлик ва тажовузкорлик ҳаракатларига ўтиши ҳеч гап эмас.

Фурсатдан фойдаланиб, эл-юртимиз ўз бошидан оғир синов кунларини кечирган бир пайтда бизга ҳамдард бўлган барча инсонларга, чет эллардаги дўстларимизга ўз номидан, халқимиз номидан миннатдорлик билдиришга ихозат этаёмиз.

Мухтарам юртдошлар! Биз бугун нотинч ва таҳликали бир замонда яшамоқдамиз. Инсоният юксак оруз-умидлар билан қадам қўйган янги - XXI асрда ҳам халқаро террорчилик дунёнинг турли жойларидан ўз ёвуз қиёфасини намойиш этаётгани, айниқса, ялпи ҳавфсизликка катта таҳдид солаётгани барчада ташвиш уйғотмасдан қолмайд.

Ҳозирги вақтда терроризминг тажовузидан ўзини холи ҳис қилмайдиган бирорта китъа ёки давлатнинг рузи йўқ. Ҳудди вабо сингари ер юзининг кўлаб мамлакатларига ёйилиб бораётган бу бало-қазо эртага қимчи нишонга олишини бўлиши мукярар.

Хурматли депутатлар! Юртимизда содир бўлган мана шундай мудиш, гайринисоний хуружларнинг сабаблари ва уларга олиб келган ҳолатларни таҳлил қилар эканмиш, шуни айтиш керакки, бу жиноятларнинг бошида турган ва уларни ташкил қилганлар ўз қора ниятларига етиш учун аввало кимлардан фойдаланган, кимларни қурол қилиб ишлатган?

Бундай саволларнинг негизига, илдиизга етиб боришимиз керак. Албатта, сир эмас, ҳар қандай жамиятда, миллатда ичи қора, нафси бало, табиятан тажовузкорлик ва зуравонликка мойил бўлган, керак бўлса, қотиллик ҳам борадиган кимсалар топилади. Шулар қаторида ҳамма нарсадан норози, аламли, ўзининг фарзали мақсадларини устуни қўядиган кишилар ҳам кам эмас. Лекин, биз бир муҳим масалага алоҳида эътибор беришимиз зарур. Юртимизга қарши бундай

оқибатда ўз салоҳиятимизга таъйинимиз лозим. Мамлакатимиз тинчлиги ва хавфсизлигига таҳдид солиши мумкин бўлган барча хатарлардан, юртимизга қарши тузилаётган турли қилбулардан ўз вақтида огоҳ бўлишимиз, уларни бартараф этиш учун бор куч ва имкониятларимизни ишга солишимиз зарур. Биз халқаро терроризмга қарши курашда жаҳон ҳамжамияти, биринчи гада, минтақамиздаги давлатлар билан баҳамжихат ҳаракат қилишимиз даркор. Лекин кўп ҳолларда бу борада қабул қилинган дастурлар, келишув ва қарорлар, минг афсуски, қозғода қолиб кетмоқда.

Халқаро террорчи кучлар қайтадан бирлашиб бош кўтарётган, ўта маккор ва ёвуз услубларни қўллаётган бугунги мураккаб вазиятда ҳаётнинг ўзи халқаро ҳамжамият, жумладан, минтақамизда жойлашган барча давлатлардан бу балога қарши курашда ҳамкорликни қучайтиришни, бир ёқадан бош чиқариб, бундай уринишларга кескин зарба беришни, **ҳар қандай тажовуз ва террорчилик хуружларининг олдини олиш, уларнинг мақдурвайи заминини йўқотиш ва аввало, ёшларимизнинг қалби ва онги, соғлом тафаккури учун курашни тақозо этмоқда.**

Бу курашда ҳеч қим четда қолмаслиги керак. Шуни яна бир бор таъкидлаб ўтишни зарур, деб биламан: бу машъум офат мени четлаб ўтади ёки сиз менга тегма - мен сенга тегмайман, деган хом халқларимиз умири узоқ бўлмайди. Бундай қараш ва сиёсатларнинг охири вой

булиши мукярар. Хурматли депутатлар! Юртимизда содир бўлган мана шундай мудиш, гайринисоний хуружларнинг сабаблари ва уларга олиб келган ҳолатларни таҳлил қилар эканмиш, шуни айтиш керакки, бу жиноятларнинг бошида турган ва уларни ташкил қилганлар ўз қора ниятларига етиш учун аввало кимлардан фойдаланган, кимларни қурол қилиб ишлатган?

Бундай саволларнинг негизига, илдиизга етиб боришимиз керак. Албатта, сир эмас, ҳар қандай жамиятда, миллатда ичи қора, нафси бало, табиятан тажовузкорлик ва зуравонликка мойил бўлган, керак бўлса, қотиллик ҳам борадиган кимсалар топилади. Шулар қаторида ҳамма нарсадан норози, аламли, ўзининг фарзали мақсадларини устуни қўядиган кишилар ҳам кам эмас. Лекин, биз бир муҳим масалага алоҳида эътибор беришимиз зарур. Юртимизга қарши бундай

тажовуз ва кўпуровчилик хуружларини ташкил қилишни билин юрган кучларнинг тузоғига тушганларнинг аксарияти биринчи навбатда оилада ҳам, мактабда ҳам жиддий таълим-тарбия олмаган ёшлардир. Улар ижобий маънаодаги ворислик, яъни авлоддан авлодга ўтиб борадиган ибратли анъаналардан йироқ, муҳити носоғлом бўлган оилаларда ўсган, омади юришмаган, ҳаётда ўз ўрнини топмаган, жамият эътиборидан четда қолган ўсмирлардир. Уларнинг кўпчилигини ҳатто ўрта мактабни битиришга ҳам ақл-идроқи, кучи етмаган кимсалар ташкил қилади.

Биз бундай ноҳуш, ачинарли ҳолатни атрофлича ўрганиб, ундан хулоса ва керакли сабаблар чиқаришимиз, бунга қарши зарур чора-тадбирларни қўришимиз талаб этилади. Рўй берган бу фожияли ҳолатларнинг сабаблари ҳақида гапирганда, афсус билан яна бир нарсани тан олашга тўғри келади. Яъни, баъзиларимиз давлат бор, унинг органлари, махсус хизматлари бор, тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш уларнинг вазифаси, деган фикрда беғам ва бепарво бўлиб юрамиз.

Дарҳақиқат, давлат, унинг тегишли органлари жамиятда тинчлик ва барқарорликни таъминлаш учун, энг муҳими, инсоннинг муқаддас ҳуқуқи - яшаш ҳуқуқини жиний тажовузлардан ҳимоя қилиш учун ташкил этилган шубҳасиз. Лекин, бир ўйлаб кўрайлик, агар жамият ўзини ўзи ҳимоя қилмаса, ҳар қим фақат ўз манфаати билан ҳаётда, бундай жамиятнинг яшаш, келажиги нима бўлади? Мана шундай ноқайдлик ва бепарволикни кўрганда, одам беихтиёр ёниб кетади, эй, одамзот, қизгинг оч, Ўзбекистонни вирайона қилдириш кулга айлантirmoқчи бўлганлардан, болаларимизни алдаб, уларни ўзимизга қарши қайраб юрганлардан огоҳ бўл, деб ҳайқирганис келад.

Одам хайрон қолади, нега инсон то ўз бошига жудодлик ва айрилик, мусибат тушмагуна ақлини йиғтириб ололмайди, ёнверига ҳушёр назар ташлаб, дўстни душмандан ажратолмайди? Қачонгача биз атрофимизда қабиҳ ният билан юрган, ич-ичидан захарга, фосфидга тўлган кимсалардан андиша қиламиз, уларнинг қора қилмишларини фош этиб, жойига ўтказиб қўйишга журъат қилолмаймиз? Шаҳар бедарвоза бўлмаганидек, маҳалла ҳам, эл-юрт ҳам эгасиз бўлмаслиги керак-ку, ахир.

Шу борада ҳаётимизнинг ўзи давлат вазифасида, лавозим курсисиде ўтирганлар олдига алоҳида талаб қўймоқда. Давлат хизматида юрганлардан савлат тўқиб ўтириш, мендан кетгунча, эгасига етгунча, деб, юз бераётган ҳодисаларга томошабин, қузатувчи бўлиш эмас, аввало халқ манфаати, юртимиз тинчлиги ва оқийшталлигини сақлаш учун қийиб-ёниб яшани, бу курашининг олдинги сафиде бўлишни талаб қилишга ҳақлимиш.

Мухтарам юртдошлар! Фурсатдан фойдаланиб, мен хурматли ота-оналаримизга, эл-юрт манфаатларига қарши бундай

такрор мана шу Ўзбекистон. Ота-боболаримизнинг хохи шу ерда ётибди. Шу муқаддас замин сени дунёга келтирган, сен уни обод этдинг, ҳимоя қилишинг шарт. Нафақат сенинг ўз ҳаётинг, балки сенига умид қўзини тикиб турган ота-онанг, опа-сингилларинг, ёш гўдақлар, нуруний қарияларимизнинг ҳаёти ҳам ана шу бурчингни нечоғлиқ адо этишингга боғлиқ» деган тушунчани уларнинг қалбига, онгу шуурига синдиришимиз даркор.

Қадри юртдошларим! Албатта, юқорида зикр этилган масалаларнинг барчаси тўғри ва ўринли, биз уларни энг долзарб вазифамиз тариқасида қабул қиламиз. Лекин бу вазифаларнинг негизиде, амалга оширишимиз лозим бўлган боғларнинг пойдевориде битта нарса турибди. У ҳам бўлса, халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтиришимиз лозим бўлган боғларнинг пойдевориде битта нарса турибди. У ҳам бўлса, халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтиришимиз лозим бўлган боғларнинг пойдевориде битта нарса турибди. У ҳам бўлса, халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтиришимиз лозим бўлган боғларнинг пойдевориде битта нарса турибди. У ҳам бўлса, халқимизнинг ҳаёт даражасини юксалтиришимиз лозим бўлган боғларнинг пойдевориде битта нарса турибди.

Санаот ва қишлоқ ҳўжалигини ривожлантириш, тадбиркорликни кўллаб-қувватлаш, қичик ва хусусий бизнес вақилларига кенг йўл очиб бериш, уларнинг олдидеги тўсиқ-говларни олиб ташлаш, илтимойи муаммолар, айниқса, ишсизлик масаласига алоҳида эътибор қаратишимиз зарур.

Юртимизда миллатларо тўтувликни мустаҳкамлаш, тили, дини, миллатидан қатъи назар, шу заминдаги барча инсонларнинг ўзаро меҳр-оқибатли бўлиб яшати, жамиятимизда ҳеч қим, биринчи гада, ёрдам ва кўмакка муҳтож бўлган инсонлар ўзини ёлғиз сезмаслиги учун барчамаҳсул ҳисса қўишимиз керак.

Бундооларга етиш йўлида бизга ҳайрихоқ бўлган, демократик ислохотларни амалга оширишда ёрдам бераётган давлатлар ва халқаро ташкилотлар, ақин ва узоқ қўшиларимиз билан ҳамкорлик алоқаларини қучайтириш, демократик тамойиллар ва қарашлар одамларимизнинг тафаккуридан чуқур жой олишга эришишимиз лозим.

Мухтарам халқ ноиблари! Ўзининг узоқ, давомли тарихида қўни кўрган халқимиз бундай синовларни илгари ҳам бошидан кечирган ва уларни мардона енгиб ўтган.

Албатта, биз аввало Яратганимиздан эл-юртимизни турли офатлардан, ёмон кўзлардан сақлашни сўраймиш. Оллоҳ таоло ўз марҳаматини, меҳр-муруватини халқимиздан дариг тўтмасин, барчамизни ўз паноҳиде асрасин, деб эзгу ният қиламиз! Айни замонда барчамиз бир тану бир жон бўлиб, терроризм ва экстремизм хавфига қарши қатъият билан кураш олиб боришимиз, «Ўз уйингни ўзинг асра» деган широнинг маъносини кенг ва чуқур англаб, гўзал ва бетакрор Ватанимизнинг тинчлигини, халқимиз оқийшталлигини кўз қорачигиде сақлашимиз зарур.

Сиз, азия депутатларини ўзининг ҳамфикр, ақин елқадолларини, деб билиб, барчангизни эл-юртимизни бало-қазолардан асрашда, ўз олдимизга қўйган юксак мақсадларга етишда янада жипслашишга, бу йўлда қатъият ва фидоийлик кўрсатишга даъват этаман.

билан ҳамжихат бўлиб, нафақат фарб давлатлари, балки Япония, Жанубий Корея, Малайзия каби ривожланган шарқ мамлакатларида бўлганидек, эркин ва фаровон ҳаёт қуришга интилоқдамиз.

Мамлакатимизни демократик тамойиллар, илм-фан ютуқлари, юксак технологиялар асосиде модернизация қилиш билан бирга, муқаддас динимизни, миллий ўзлигимизни асраб-авайлаб яшашни мақсад қилиб қўйганмиш. Бу эзгу мақсадларни рўйбега чиқариш учун юртимизда маъжуд бўлган салоҳият ва бойликларни ишга солиш, улардан оқилана фойдаланиш, аввало, ўз куч ва имкониятимизга, ота-болаларимиздан қолган бебаҳо мерос, миллий урф-одат ва анъаналарга суяниш, қадриятларимизни тиклаш, бир-биримизга елқадол бўлиш эҳтиёжини халқимиз бугун ҳар томонлама тушуниб етди. Айни вақтда умумбашарию ютуқларини ўзлаштириш, ёш авлодни шу асосда тарбиялаш, дўстни ганимдай ажратиш, бизга қўл узатаётган хайрихоқ шериклар билан ҳамкорликда эртанги кунимизни қўриш, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллашга қаратилган олий мақсадларимиз ҳақида бугун ортқича тарғибот олиб боришга ҳожат йўқ, деб ўйлайман.

Ва мана шундай ҳолатни, яъни оддий фуқароларимизнинг умумий ва сиёсий савияси нақадар ўсганини юртимиз кейинги даврда эришган ютуқларини энг муҳими, деб ҳисоблайман. Шундай экан, ўзимизга бир савол берайлик: бизнинг танлаган йўлимиз қимларга ёқади-ю, қимларга ёқмайди? Бу саволларга жаовоб топиш ва тегишли хулосалар чиқаришга қўни кўрган, дошиманд халқимизнинг ақли ва қурби етади, деб ўйлайман.

Барчамизга аён бўлиши керакки, ганимларимизнинг асосий нияти - Ўзбекистонда ҳукм сўраётган тинчлик ва оқийшталликни, жамиятимиздаги бунёдкорлик муҳитини, бугун биз барпо этаётган, фаровон ва осуда ҳаётни бузиш, тобора кучга кираётган давлатимизни ағдариш, танлаган йўлимиздан қайтаришидир.

Ахир, ҳаммамизга маълум: тарих гилдирагини орқага қайтариб бўлмайди-ку! Шу нуқтага назардан қараганда, барча мусулмон давлатларини ягона халифадароқ бirlаштириш мақсади ҳам ҳеч қандай ақлга сиғмайдиغان афсона, десак, асло хато бўлмайди.

Тарихдан маълумки, халифаликни тузиш ў ёқда турсин, икки мусулмон давлатини бирлаштириш, мисол учун, ўтган XX асрининг 50-йилларида Миср давлатини сурия ва Ливия каби араб мамлакатлари асосиде ягона давлат қуриш ҳаракатлари нима билан тугагани барчамизга аён. Еки Афғонистонда толиблар зўрлик билан жорий

ҳам олдиндан айтиш қийин. Бунни кейинги пайтда жаҳоннинг қатор мамлакатларида, жумладан, Туркия ва Саудия Арабистониде, Индонезия, Россия, Испанияда ва қуни кеча Сурия давлатида содир этилган террорчилик хуружлари ҳам тасдиқлайди.

Бизнинг юртимизда рўй берган кўпуровчилик ҳолатларини ҳам ана шу халқаро террорчилик ҳаракатлари билан бевосита боғлиқ, деб айтишга барча асослар бор.

Шу борада ҳаммамиз бир муҳим фикр ва сабақни яхши англаб олишимиз даркор. Ўз олдимизга қўйган буюк ва эзгу мақсадларга эришимиз, мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлаш вазифасини бажариш аввало ўз куч-қудратимизга, халқимизнинг жипслигига, қучли иродасига боғлиқ.

Албатта, бу масалада бизга ҳайрихоқлик билан қарайдиган давлатлар, узоқ-яқин қўшиларимизнинг ёрдам ва кўмагига ҳам суяниш керак, лекин, охи-

АҲОЛИНИ ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАШ

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯНИНГ МУҲИМ ЙЎНАЛИШИ

Вазирлар Маҳкамасининг «Меҳр ва мурувват йили» дастури асосида Тахтақўпир туманида аҳолини ижтимоий муҳофазалашга қаратилган ибратли ишлар амалга ошириляпти.

Оролбўйида вужудга келган экологик вазият ҳар бир оилага гамхўрлик ва меҳрибонлик кўрсатишни тақозо этади. Шу боис тумандаги маҳаллий бошқарув идоралари, тadbиркор ва ишбилармонларнинг ҳоимийлик ёрдами кам таъминланган фуқаролар, ногиронлар, боқувчисини йўқотганлар, етим-есир ва ёлғиз кексаларни моддий-маънавий қўллаб-қувватлашга жалб этилган.

Аҳолини иш билан таъминлаш ижтимоий Ҳимоянинг муҳим йўналиши. Кичик ва хусусий тadbиркорликни йўлга қўйиш орқали 400 фуқаро ишга жойлаштирилди, 105 киши вақтинчалик юмушларга тортилды. 254 нафарига иш билан таъминлаш жамғармаси ҳисобидан ишсизлик нафақаси тайинланди. Овуларда 261 та янги иш ўринлари очилиб, 11 нафар тadbиркорга 6 миллион 600 минг сўмлик имтиёзли кредитлар берилди.

Утказилган меҳнат ярмаркаларидан ўндан ортакорхона, ташкилот ва муассаса фаолияти ўрганилиб, 266 та бўш ўринлар очилиб, 100 дан ортак киши ишга жойлаштирилди. Меҳр ва мурувват йили

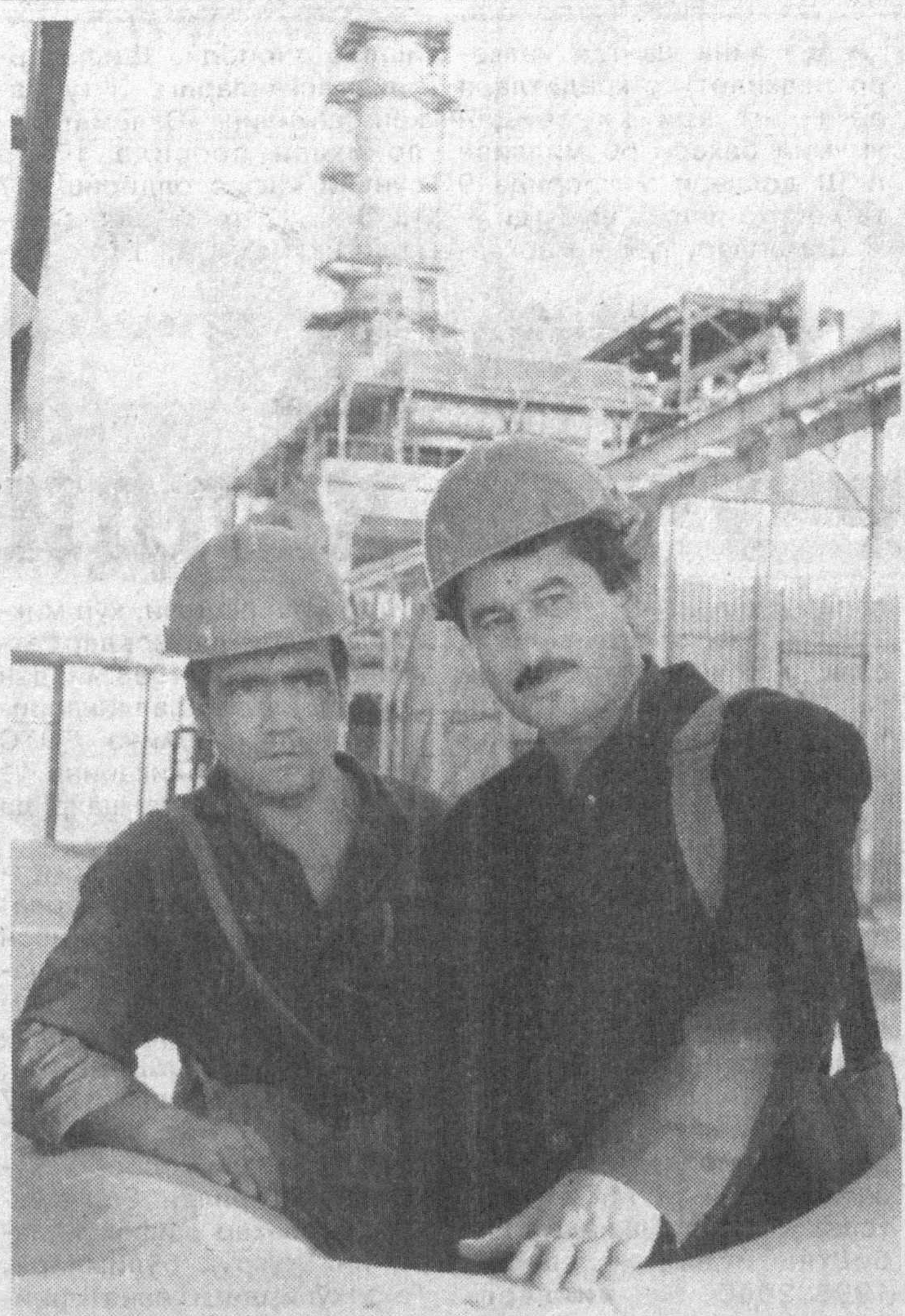
энергияси ва газдан фойдаланишида бир қатор энгилликларни яратди. Ёлғиз кексалар ушбу корхоналарнинг олган даромади ҳисобига бу хизматлардан 50 фоиз арзонлаштирилган ҳолда фойдаланадиган бўлди.

«Энг обод маҳалла» республика кўрик-танловида фахрли учинчи ўринни эгаллаган «Тахтақўпир» кишлоқ фуқаролар йиғинида ногирон ва фахрийлар, кўзи охишлар, етим болалар ҳоимий ташкилотларга бир китилган бўлиб, озиқ-овқат маҳсулотлари ва дори-дармонлар билан текин таъминляпти.

Оталар дуоси — эл мудароиси. Овуларда яшайдиган 2530 нафар фахрийлар тўлиқ тиббий кўрикдан ўтказилиб, касал деб топилганлари шифохоналарда даволанди. Йилгирма нафар меҳнат фахрийси Тахиятош шаҳридаги қариялар санаторийсида даволаниб, соғлиқларини тикладилар.

Наврўз байрами кунларида туман ҳокимлиги, кишлоқ фуқаролар йиғинлари, «Маҳалла», «Нуроний», «Соғлом авлод» ва ҳоимий ташкилотлар 2110 та кам таъминланган оиланинг аҳолидан хабар олиб, моддий ёрдам кўрсатдилар.

Иzzат ҲИҚМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Муборак газни қайта ишлаш заводида амалга оширилаётган бугунги ишлар мўъжизага қиёс. Унинг яратувчиси эса шу куннинг оддий одамлари. Очиги, бу ерда бунёдкорлик китобининг қайноқ ҳаёти акс этган саҳифаларни ўқиш мумкин. Нега? Чунки улар ўз ҳузур-ҳаловати, орому оройишини истиқлолимизни мустақамлаш йўлидаги шарафли меҳнатга бахшида этишган.

Суратда: илгор ишчилар Ўқтам Умаров ва технология қурилма оператори Аббос Ҳасановлар
Д.ТОҲИРОВ
олган сурат

Бир Фармон шарофати

«ТЕЗ ЁРДАМ» ЙЎЛГА ЧИҚДИ

«Тез ёрдам» машинаси катта йўлда ўқдек учиб борарди. Пиёдалар йўл бўша-тишар, ҳаракатланаётган машиналар ўзларини четга олاردилар. Машина муолишида кескин бурилиб, «Шошилини тез тиббий ёрдам» маркази томон ошдики.

Набатчилик қилаётган шифокор машинага ўрнатилган кўча алоқа воситаси орқали бемор аҳолидан аллақачон хабар топганди. Унинг ҳаётини сақлаб қолиш учун бутун касалхона оёққа турганди.

Автоловнинг орқа эшикларини очилиши билан тиббий ёрдамга шайланиб турган ҳамширалар бемор ётган ҳаракатланувчи аравачини чаққонлик билан кўтариб, дарҳол жарроҳлик постига йўл олдилар. Марказнинг халқаро соғлиқни сақлаш андозларига мувофиқлаштирилганлиги ҳар қадамда намоён бўлиб турипти. Машина йўлдалигидаёқ «Тез ёрдам»дан олинган қақриқ марказга узатилади, у компьютерда таҳлил қилиниб, экранда «холоцистит» деган ташхис номи кўришиб турарди.

Баъзан дақиқалар инсон ҳаётини ҳал қилади. Бемор шошилини операция столига ётқизилганлиги боиси ҳам шу эди. Қайчиларнинг гийкиллаши, дозаларнинг майин йиртилиши элас-элас беморнинг кўлигига чалинар, ярим-юмук кўзларига гоҳо боши устида яроқлаган чироқлар, оқ қаллоқ кийган шифокорларнинг тер томчилари билан қопланган пешоналари кўринарди...

Анваржон Шерматов касалнинг ўт пугагини йиринглаган жароҳатдан фориғ этган, қорин бўшлигини тиқини ҳаммаси, ассистент Аҳмадхон Ҳамидовга топширди. Юзидagi доқа ниқоби, кўлларидаги елим кўлоқларини ечиб, аста беморнинг боши узра энгашди. Бу текисда нафас олишини, оромга кетишини назарда ўтказаркан, боддан бери елкасини зилдек босиб турган юкдан халос бўлгандек сездди ўзини. «Истиқлол» ширкат ҳўжалиги аъзоси Маликаҳон Зоитованинг ҳаёти сақлаб қолинганди.

Биз юқорида Марҳамат шаҳар ҳудудидаги «Шошилини тез тиббий ёрдам» маркази шифокорларининг одатий иш кунларидан лавҳа келтирдик, холос. Жарроҳлик, жонлатириш, ички касалликларни даволаш, оналик ва болалиқни муҳофаза қилиш каби ихтисослашган 4 та наватчилик бўлимлари аҳоли саломатлигига ҳизмат қилмоқда. Касалхонада 100 нафарга яқин тиббий ходими меҳнат қилмоқда. Улардан 27 нафари даволоччи шифокорлар ҳисобланган.

Президентимизнинг 1998 йил 10 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ислох қилиш давлат дастури тўғрисида»ги Фармонидан кейин, марказ фаолияти такомиллашмоқда. Хусусан, аҳолига тиббий-санитария ёрдами хизмати қўрсатиш янгиланиб бормоқда. Сихатгоҳнинг моддий-техникаси мустаҳкамланди. Бўлимлар ташхис ва даволашнинг илгор услубларига асосланган замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари, технологиялари билан қайта жиҳозланди.

2003 йилнинг ўзида хоридан харид қилинган 10 миллион сўмлик тиббиёт ускуналари олиб келинди. Айни кунларда одам ички аъзолари ҳолатини тадқиқ қиладиган ҳамда ошқозон ичак йўллари касаллиқларига ташхис қўядиган «УЗИ», «ЭКГ», рентген эндоскопик аппаратлари кўмағида даволал ишлари олиб борилмоқда. Ноёб операцияларни ўтказиш, ҳаётий муҳим аъзоларни тикловчи жарроҳлик ишларини амалга оширишда ушбу тиббиёт техника-технологиялари қўл келмоқда. Афзаллик томони «Шошилини тез тиббий ёрдам» кўлами кенгайиб, сифати ошмоқда. Натияжада беморлар операциядан кейин ўз оёқлари билан уяларига қайтмоқдалар, даволаниш мудардлари қисқармоқда.

Марказдан чиқаётди, унинг деворидаги қизик маълумотларга кўзимиз тушди. Унда ички аптекада мавжуд дори-дармонларнинг рўйхати келтирилганди. Касабақум раиси Исроилов Исҳоқов ҳамда маъмурият жонқуярлиги билан касалхонага шундай тартиб белгиланганидан мамун бўлдик. Бунинг нафи шуки, биринчидан, беморлар сихатгоҳдаги дори-дармон захирасидан мунтазам хабардор бўлиб турадилар. Иккинчидан, айрим касалхоналарда учраётганидек, дори-дармонларнинг ҳуфёна савдосига ўрин қолмайди.

Ууллас, давлатимиз томонидан соғлиқни сақлаш тизимида аҳолининг ижтимоий Ҳимоясига тақдир қатта гамхўрлик қиладиганлигини марказ мисолида яққол кўрдик. Бу ерда барча даволал юмушлари ва дори-дармон таъминоти давлат бюджети ҳисобидан қопланмоқда.

АСАКАДА БИЗНЕС ИНКУБАТОР

Асакадаги тadbиркорлар саройида бизнес-инкубатор ўз ишини бошлади.

Бизнес инкубатор директори Тоҳиржон Аҳмадхоннинг таъкидлашича, маҳаллий тadbиркорлар ва хунармандларга амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида очилган ушбу марказ хусусий тadbиркорликнинг ишлаб чиқаришдаги улушини сезиларли даражада кўпайтиради.

Янги бизнес инкубаторда тadbиркорлар ва кичик бизнес мутахассисларининг ҳуқуқий тайёргарлигини ошириш учун барча шарт-шароитлар яратилган. Бу ерда консалтинг ва ахборот хизматлари, инглиз, корейс ва рус тилларини ўрганиш курслари иш бошлади.

«СИЗ ҚОНУНИ БИЛАСИЗМИ?»

Андижонда касб-хунар коллежлари ва академик лицейларнинг ўқувчи ва талабалари ўртасида «Сиз қонуни биласизми?» республика танловининг вилоят босқичи яқунлиди.

Тadbир вилоят «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамда халқ таълими, адлия ва ички ишлар бошқармалари томонидан уштортирилди.

Танловда Марҳамат тумани агросаноат касб-хунар коллежи голиб чиқди. Эндликда улар республика танловига йўллама олишди.

МУСИҚА АСБОБЛАРИ БИЛИМДОНИ

Андижонлик уста, Шарқ музыка созларининг билимдони Абдумалик Мадраҳимов Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги буюртмасини ўз вақтида ва сифатли бажаришга муваффақ бўлди.

«Ғижжаки Бобурий» ишлаб чиқариш фирмасининг раҳбари А.Мадраҳимов ўз устахонасида 20 донга чанг музыка асбоби ясаб, маъмур вазирликнинг ўрта махсус ва касб-хунар таълим марказига топширди.

Уста қарийб қирқ йилдан буюн турли хил созларни тайёрлаш билан шуғулланади. Утган йиллар мобайнида у ўз ўғилларидан ташқари унлаб шоғирдларига ўз касби сирларини ўргатди. Бугунги кунда уста ўз фирмасини ташкил этиб, таникли созандаларнинг буюртмаларини бажармоқда.

Бирок ҳўжалик судлари амалиётининг таҳлиллари кўрсатаётганидек шартномавий муносабатларда ҳамон муаммолар учраб турибди. Халқимизда лафз, деган бебаҳо тушунча бор. Яъни ваъда бердингми, албатта бажаришинг шарт. Йўқса, юзинг шувут бўлади, ҳамкорларнинг олдига бебурд бўлиб қоласан.

Тошкент шаҳар ҳўжалик суди томонидан яқинда кўрилган низоли иш ҳам юқорида билдирилган фикрларимизнинг тасдиғидир.

Мурожаатлари эътиборсиз қолдирилмавериб, сабр қоса-си тўлган тadbиркор А.Жабборов ўзи ўтказган пул ва шаҳридаги «Аҳрор Жабборов» ва «Аберд» фирмаси ўртасида 2003 йил 25 апрелда шартнома тузилади. Унга мувофиқ «Аҳрор Жабборов» фирмаси «Аберд»нинг ҳисоб рақамига озиқ-овқат маҳсулотлари сотиб олиш учун 2 миллион сўм пул ўтказди. «Аберд» эса шартнома мувофиқ маҳсулотни 5 кун ичида тadbиркорга етказиб бериши керак эди. Лекин ордан 10 ой ўтиб ҳам маҳсулотдан дарак бўлмади.

Гап шундаки, Тошкент

Қонун барчага баробар

ШАРТНОМАНИ БАЖАРМАСЛИК ОҚИБАТИ

Бугунги кунда ўзи имзолаган шартномага сўзсиз риоя этиб, фойда олаётган, пировардида ҳам ўзининг фаровон яшашига, ҳам мамлакат иқтисодий қураётганининг юксалишига ҳисса қўшаётган тadbиркорлар, ҳўжалик юритувчи субъектлар кўпчилиқини ташкил этади.

уна қўшиб шартномани бажармаганлиги учун жарималарни ундириб бериш тўғрисида Тошкент шаҳар ҳўжалик судига мурожаат қилди.

Ишдаги материалларни атрофлича ўрганиб чиққан ҳўжалик суди «Аберд» дан «Аҳрор Жабборов» хусусий фирмаси фойдасида 2 миллион сўм асосий қарз ва шартнома бажарилмаганлиги учун 1 миллион сўм жаримани ҳам ундириш тўғрисида ҳал қилув қарори чиқарди. Бундан ташқари, «Аберд» фирмаси 60 минг сўм давлат божи, 4 минг сўм почта харажатларини ҳам тўлайдиган бўлди.

Каромат ДАВЛЕТОВА,
Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг катта наслахатчиси

МАЪНАВИЯТ ДАРСЛАРИ

Бойлик фақат мол-дунё билан эмас, балки дунёқарашнинг кенглиги, фикрнинг теранлиги билан ўлча-нади. Маънавий инсон ҳар қайси қалбга кириб бориши учун ўша инсонда хоҳиш бўлса қифоя.

Фикримизнинг исботи сифатида Тошкент шаҳар ИИББ Патрул пост хизмати бригадасининг шахсий таркиб билан ишлаш бўлими томонидан ҳар ҳафтада бир неча соатга мўлжаллаб ўтказиб келинаётган маънавий дарсларини айтиб ўтиш мумкин. Бу ерда махсус режа асосида тузилган ўқув мавзулари кенг камровли.

Жумладан, «Янги фикр, янгича ёндошув сари», «Соғлом оиланинг шаклланишида маънавийнинг рол», «Ёшлар умидимиз, нурунийлар фарқимиз», «Бугунги дунё манзараси ва минтақавий бақарорлик», «Хотира муқаддасдир» каби қатор мавзуларда қизиқарли суҳбатлар ўтказиб борилади. Ўз касбининг устаси, катта инспектор, милиция-майори Марс Ибрагимов маънавий дарсларининг самарали ўтиши учун доимо тинмай изланади.

Янги-янги мавзулар билан дарсларнинг хилма-хиллигини таъминлашга ҳаракат қилади. Бу эса ўз навбатида оёсийшталогимиз посбонларида катта қизиқ-қиш уйғотмоқда.

Роза САЙДАҲМЕДОВА,
«Ишонч» мухбири

КОНСАЛТИНГ ХИЗМАТИ КЕНГАЙМОҚДА

Мамлакатимизда хизмат кўрсатиш соҳасининг ялпи ички маҳсулот таркибидаги улуши йилдан йилга ўсиб борапти. Жумладан, ўтган йили бу кўрсаткич қирқ фоизни ташкил этди.

Консалтинг хизмати ана шундай тез ривожланаётган соҳалардан. Консалтинг фирмалари турли компанияларга молиявий, ташқи иқтисодий фаолиятни ташкил қилиш ва рўйхатдан ўтказиш, товар ва хизматлар бозорини тадқиқ этиш ва истиқболга оид масалаларда фойдали маслаҳатлар ва тавсиялар беради.

Хозирги пайтда республика-мизда беш юзга яқин консалтинг ва аудит компанияси ишлаб турибди.

Машинасозлик, тўқимачилик, қурилиш, кимё, ёғ-мой, тамаки, озиқ-овқат саноати, туризм, банк иши, ахборот технологиялари тармоқлари корхоналарига ишни халқаро стандартлар талабларига мувофиқ ташкил этишда кўмаклашяпмиз. «SKS» компанияси бош директори Мурод Абдуҳақимов ўша муҳабирга. - Йил бошидан буюн миқозларга ўн беш миллион сўмликдан зиёд хизмат кўрсатилди. Компаниямиз кўшни Қирғизистон ва Қозғистондаги миқозларга ҳам хизмат кўрсатиш учун шартномалар тузишга киришди.

Содиқ ака Бобоназаров мана 35 йилдики, кишлоқ ҳўжалиги техникалари соҳасида ишлаб келмоқда.

Дастлаб иш фаолиятини институтни томонлагач, Шўрчи кишлоқ ҳўжалиги техника базасида муҳандис-технолог бўлиб ишладди. Кейинчалик Жарқўрган тумани кишлоқ ҳўжалиги техника базаси бош муҳандиси бўлиб, хозирда эса тумандаги маъмур корхона-нинг бошқарувчиси вазифасида ишламоқда.

Хозир устоз-мураббий олтимиз ёшга тўлган, лекин бир кун йўқки, Содиқ ака тумандаги Ховдак ёки Боботог массивларида меҳнат қиладиган кишлоқ механик-заторларидан хабар олмас.

Устознинг кўп йиллик иш тажрибаси ёшларга доимо асқотади. У ўз шоғирдла-

«ВАРДОНЗА» ЛИБОСЛАРИ

Шофиркон туманидаги «Вардонза» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тури яна ўн биттага кўпайди. Бу ерда каратэ, теннис, футбол, вольбол, енгил ва оғир атлетика билан шуғулланувчи ёшлар учун махсус либослар тикиш йўлга қўйилди.

Янги маҳсулотларнинг илк намуналари туман мактабларига етказиб берилди. Корхонага нафақат Бухоро, Қўшни Навий ва Қашқадарь ви-

лоятларидаги таълим-тарбия муассасаларидан ҳам буюртмалар тушмоқда.

Спорт либослари юз фоиз пахтадан тайёрланаётгани, қизларга мўлжалланган кийимлар эса миллий қадриятларимиздан келиб чиқиб тикилаётгани харидорларга манзур бўлмоқда.

СУГУРТА ХОДИМЛАРИ ХИММАТИ
Савоб ишини ҳар ким ва ҳар куни қилиши керак, деган тамо-

Тadbиркорлик давр талаби

Бухоролик келин Мунаввар Нурхонова зардўзлик касбини Деҳқонобода ривожлантиришга бел боғлади.
Ишбилармон аёл она шаҳри Бухородан малакали хунармандларни тақлиф этиб, шу ерлик қизларга ушбу касб сирларини пухта ўргата бошлади. Зардўзлик бошқа касбларга нисбатан анча мураккаб, билим ва малака талаб қиладиган соҳа бўлганлиги сабабли Мунаввар Нурхонова анча елиб-юғурди.

замонавий нусхаларни тўқишга эътибор қаратди. Асосан цеҳда кўлда урчуқ билан йиғирилган илдан гилам тўқишни йўлга қўйдик.

Бу ерда ишлаб чиқарилган нафис, силлиқ ги-

Натияжада қизлар яратган келин-куёв, зарқўйлак, зар чопон, зар матолардан тикилган уй-ажомлари харидорлар нигоҳига тушди. Мунаввар Нурхонова ота-боболаримизнинг қадимий ноёб хунарини ривожлантириб, туманда «Роҳат» кичик корхонасини ташкил этди. Дастлабки йилларда 20 нафардан ортакорхонабодлик хотин-қизлар зардўзликни пухта эгаллашди.

Зардўзлик хунари ижодкорликни талаб қилади. — дейди М.Нурхонова. — Бир-бирига ўхшамаган замонавий зардўзлик гуллари ва нақшлари, айниқса, қадимий миллий нусхалар тирақиллаётган кишлоқ механик-заторларидан хабар олмас.

Устознинг кўп йиллик иш тажрибаси ёшларга доимо асқотади. У ўз шоғирдла-

йилга амал қилган «Ўзғосугурта» компаниясининг Қорақалпоғистон бўлими Шуманай тумани марказидаги болалар спорт мажмуига спорт анжумлари сотиб олиш учун беш миллион сўм ажратди. Кам даромадли, серфарзанд ва боқувчисини йўқотган 53 оилга эса 795 минг сўм моддий ёрдам кўрсатди.

Энг муҳими, тумандаги бошланғич синф ўқувчиларининг барчасини 100 минг сўмдан суғурта қилди.

Иzzат ҲИҚМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Оролбўйи экологиясини, аҳоли соғлигини муҳофазатлаш ва атроф-муҳитни муҳофазатлашга қаратилган кенг қўламли тадбирлар амалга оширилди. Вазирлар Маъкамасининг «Оролбўйи геофондинини муҳофазат қилиш хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисида»ги қарори одамлар яшаш ва турмуш шароитларини яхшилаш бўйича мақсадли дастурларни ўз ичига олади.

Соҳилини йўқотиб, қуриб бораётган катта наҳри сақлаб қолиш, Орол денгизи билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш нафақат Марказий Осиё, балки дунё жамоатчилигининг вазифасига айланди. Минтақавий экологик соғломлаштириш ва ижтимоий-иқтисодий юксалтиришга алоҳида эътибор берилди.

Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг қарори билан тузилган Халқаро Оролни кутқариш жамғармасининг мақсади экологик тангликдан жабр чеккан фуқароларнинг турмуш даражасини мўтадиллаштириш, атроф-муҳитни соғломлаштиришга доир лойиҳа ва дастурларни ишлаб чиқиш, ҳаётга татбиқ қилиш, халқаро жамоа ва молия ташкилотлари билан алоқалар ўрнатиб уларнинг эътиборини дунёвий аҳамиятга эга бўлган бу муҳим ишга жалб этишдан иборат.

Қорақалпоғистон ҳукумати билан ҳамкорликда «Экологик тангликдан жабр

Сўнги уч йил ичида рўй берган сув танқислиги қорақалпоқ халқининг метин иродаси ва матонатини яна бир синовдан ўтказди. Халқаро ташкилотлар томонидан Орол муҳофазаси учун

ОРОЛБЎЙИГА ҚУШЛАР УЧИБ КЕЛДИ

47,7 миллион долларлик грант ва 278,7 миллион АҚШ доллари тенг кредитлар ажратилди. Бевосита Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти аҳолисини сифатли ичимлик суви билан таъминлаш лойиҳаларига катта миқдордаги грант ва 104,2 миллион долларлик имтиёзли кредитлар берилди.

Халқаро Оролни кутқариш жамғармаси ижроия кўмитаси Нукус филиали директори Уббинёш Аширбековнинг таъкидлашича, кейинги икки йил мобайнида ичимлик суви, дори-дармон, озиқ-овқат, кийим-кечак ва тиббий ускуналар етказиб бериш учун 1,172,4 млн АҚШ доллари, 7,5 миллион Швейцария франки, 82,9 млн евро, 6,5 миллион сўмлик инсонпарварлик ёрдами кўрса-

тидди. Айна пайтда халқаро ташкилотлар кредитлари ва грантлари ҳисобидан умумий баҳоси 60 миллион АҚШ доллари миқдорига 9 та лойиҳа ишлаб чиқилди. Шаҳарлар, туман марказ-

лари, қишлоқ ва овулларга 2,3 минг километр ичимлик суви, 4,1 километр табиий газ тармоқлари тортилди. 55 та врачлик пунктлари фойдаланишга топширилди. Янги жамғарманинг ташкил топиши соғлиқни сақлаш минтақавий тизимини такомиллаштириш, аҳолининг, айниқса, болалар ва аёлларнинг саломатлигини, санитария-эпидемиологик вазиятини, оила тиббий маданиятини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди.

«Экологик вазият саломатлига кўпроқ таъсир кўрсатади. «Нукус шаҳрида инсон танасидаги тош касалликларига ташхис қўйиш ва даволашни ташкил этиш» лойиҳаси амалга оширилиб, урология марказига 1906,7 минг АҚШ доллари миқдорда замонавий асбоб-ускуналар келтирилди. Барча туман ва шаҳар шифохоналари турмуш турку бўливлари, Таштакўпридаги санаторий-профилакторий таъмирдан чиқарилди, шовишлик тиббий ёрдам марказлари ишга тушди.

Жайхун жозибаси

Оролбўйи наботот ва хайвонот дунёсини асраш, ҳудуднинг биологик ранг-баранглигини, флора-фауна ни сақлаб қолиш ҳаёт таби, бизнинг келажак авлод олдидagi бурчимиздир.

Жайхуннинг куйи оқимида умумий майдонни 240 минг гектарлик қўллар тизимини тиклаш, кўча қулар характерини жияовлаш учун бир неча ўн минглаб гектарлик янги ихоздорлар барпо этишга киришилди. Денгизнинг оқар суви чекин кетган «Оқбетай» архипелагига 570 мекмай сўмлик кўкчалмадорлаштириш ишлари амалга оширилади. Қораўзақ ўрмон ҳўжа-лиги жамоаси саксовул, қандим, баямиш каби кўп йиллик даратрлар экишни бошлаб юборди.

Қорақалпоғистон шимолидаги коллектор-дренаж сувларидан оқилана фойдаланиш, бунёд этилган Ороллик сув омбори ҳажмини кенгайтириш, Мўйноқ тумани кўлларини об-ҳаётга тўлдирish юмушлари қизиг туш олган. Лойиҳа бўйича 810 миллион кубометр, ҳавзаси 69,79 гектарлик сув омбори қуриш мўлжалланяпти.

Междуреченск сунъий денгизида 210 миллион кубометрдан ортиқ сув бўлиб,

25 минг гектар майдонни эгаллайди. Балқилли, Макбал, Сарибос, Жилғирбас кўллари, Мўйноқ кўлтигида тупроқ тўкиш, дамбалар ва бошқа гидроиншоотлар қурилиши олиб бориляпти.

Қарийб 90 минг гектар майдондаги кўллар қайта тикланиб, 700 миллион кубометрдан ортиқ сув тўпланди. Амударё дельтаси бўйлаб денгиз кирғоқлари атрофида баликларни урчиши ва кўпайтириш билан шуғулланувчи ҳўжаликлар тузилади, андатра етиштиришни йўлга қўйиш учун замин яратилляпти.

«Қизил китоб»га кирган паррандалар, ботқоқликда ҳаёт кечирувчи қушлар, ўрмон, тўқайларга мослашган хайвонот оламини кўпайтириш чоралари кўриляпти. Яқин беш йилликда ўрмонзорлар 240 минг гектарга етказилди.

Оролбўйига қушлар учиб кела бошлади. Урдак ва турналар пайдо бўлди. Ойнадек тиниқ кўлларнинг сувларидан баликлар ҳужрон ўйнайди. Миллатимиз келажаги ҳисобланган геоднофондини асрашга умид ва ишонч уйғонди.

ИЗЗАТ ХИҚМАТОВ,
«Ишонч» муҳбири

Матбуот анжумани САНТА-ДОМИНГОДА ЎЗБЕК КАЛОМИ

Шу йилнинг 1 - 4 май кунлари Доминикан Республикасининг Санта-Доминго шаҳрида ўзбек кураши бўйича Ш-Пан -Америка чемпионати бахслари бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитасида матбуот анжумани уюштирилди.

Ушбу чемпионатга Санта-Доминго шаҳрининг мезбон этиб танланиши бежиз эмас, -деди анжуманинн КАА Бош котиби Умид Ёқубов. - Қариб денгизда жойлашган бу мамлакат атрофида дунёнинг 40га яқин мамлакатлари жой олган. Чемпионатнинг олддингиларидан фарқи ҳам шунда - баҳсларда иштирокчи давлатлар сони кўпайган.

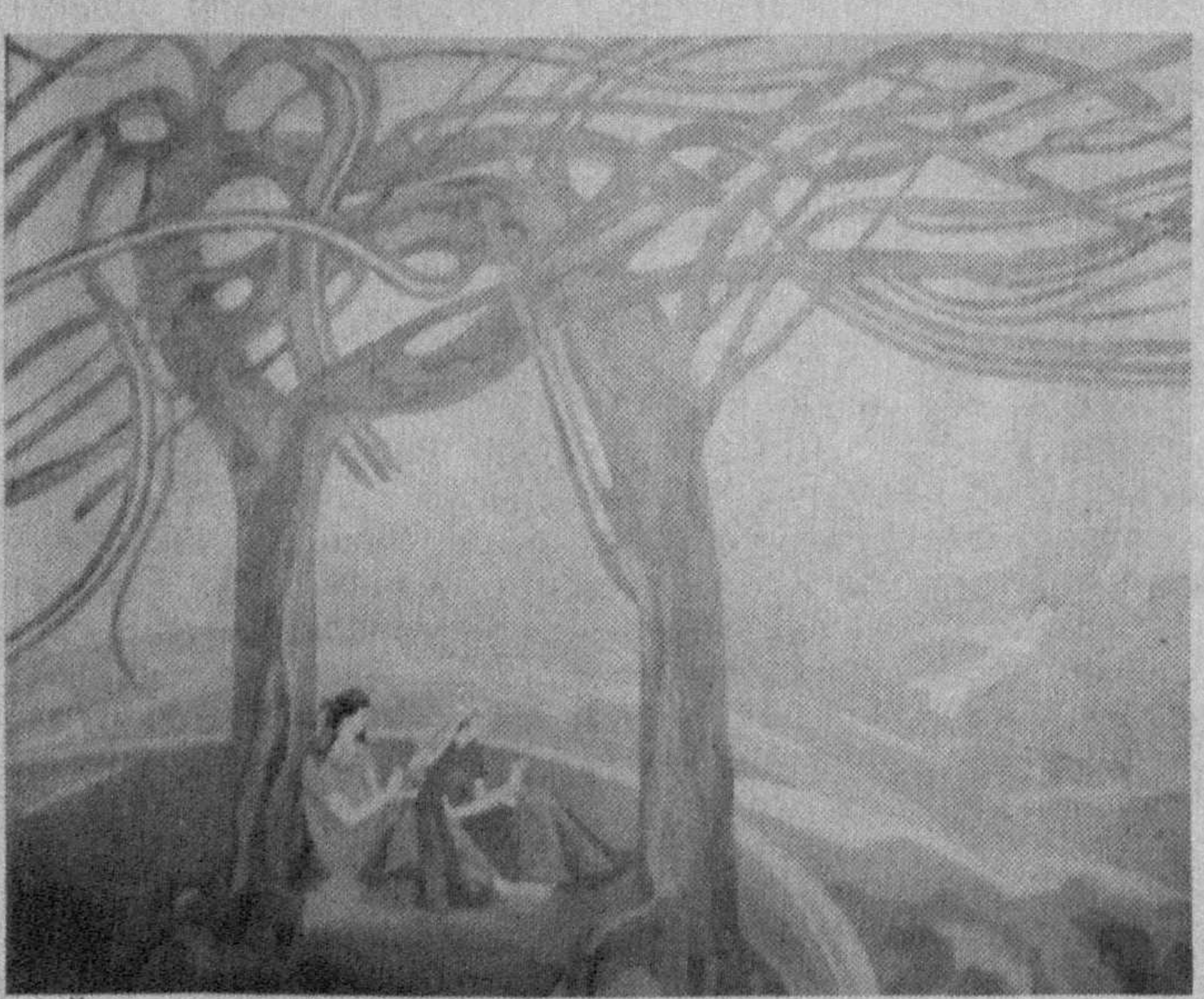
Чемпионатда АҚШ, Мексика, Куба, Барбадос каби мамлакат полвонлари илк бора иштирок этди. Эркалар 73, 90 ва мултоқ вазнда гиламга кўча, аёллар 57, 70 ҳамда мултоқ вазнда голиблик учун кураш олиб бордилар. Бундан ташқари, полвонлар жамоавий баҳсларда ҳам қатнашдилар.

Мезбон Доминикан Республикаси Кураш Федерациясида дэю-до бўйича Пан -Америка Федерацияси президенти Хаино Казанова раҳбарлик қилади. Дэю-до оламида машхур бу инсон кураш ва дэю-до ўртасидаги муносабатларни яқинлаштириб, хар икки спорт тури ривож учун катта ҳаракатлар олиб бормоқда. Бу мамлакат иқтисодий тараққийд жихатидан китъада учини ўрнида туради. Санта-Доминго шаҳри дунё сайёҳларининг семвили маскани бўлиб, машхур денгизчи Христарфор Колумбнинг қабри ҳам шу ердадир.

А.ЮНУСОВ.

Рангтаъсвир

БИР БИРИДАН ГЎЗАЛ

дан бирида табиатдаги ҳўшқин ҳаёт манзараси чирилган бўлса, бошқасида киши рўиятига ором берувчи сониклик ўз ифодасини топган. Манзаралар қаршида киши гўё ёқимли кўйга сеҳрлангандай ҳис этади ўзини.

«Болаликдан эсдалик» асарини олис хотиралар қатига муҳрланиб қолган воқеалар, кўринишлар ифодасидир. Рассом болалиги кечган кўча Бўҳорнинг жин кўчалари, паствак уйлар, эшак миниб кетаётган кекса мўйсифиду, бола кўтарган аёл, шунингдек, узок-узокда яқкам-дуккам кўриниб турган қадимий обидалар яқин ўтмиш манзарасини қайта жонлантирган. Энг асосийси, асар болалик нигоҳи, ҳайрат кўзи билан хотира тасмасига туширилган кўринишни акс эттирган. Ундан гўдаклик нафаси, ҳисларини уфуриб туради.

Сайфулло Сўбхонов узок йиллар «Санъат» журналининг бош муасавирини сифатида фаолият кўрсатди. Бу ердаги иш жараёни у учун катта ижодий мактаб вазифасини ўтади. Рассом тасвирий санъатнинг бир хил йўналишида ижод қилиш билан кечаниб қолмади. Унинг ҳажвий кўринишдаги асарлари ҳам муҳлислар эътиборини қозонди. Шунингдек, у китоб иллюстрацияси бўйича ҳам салмоқли ижод қилди. Санъатнинг бу тури рассомдан катта меҳнат ва маҳоратни талаб қилиб, асарининг мазмун-моҳиятини китобхонга очиб беришда кўмак бўлиши керак. Сўрат асар билан уйғунлик ҳосил қилмас экан, унинг қиммати қолмайди. Бу борада С.Сўбхоновнинг «Ерилот» китобиغا чизган иллюстрациясида катта муваффақиятга эришилган.

Абдували ЭГАМБЕРДИЕВ,
санъатшунос

Ўзбек рассомчилиги санъатини янгича руҳ, хилма-хил ифодалар билан бойитишда танглик мусаавир Сайфулло Сўбхоновнинг муносиб ҳиссаси бор. У санъаткор сифатида катта ижодий довонни бошиб ўтди. Рассом асарларидаги теранлик, фалсафийлик ва ўзига хос рангларнинг кашф этилиши туйғуларини жунбўшга келтиради, қалбга бир олам завоб бағишляйди.

С.Сўбхонов болаликдан ўзи чизажак манзараларнинг мафтۇни, шайдосига айланади. У юрагидаги борлиқ гўзалликларини рангларга кўчириш орасини рўёбга чиқариш йўлида тиним билмай меҳнат қилди. Муттасил ўрганиш-изланишдан толмаган рассом ўзининг бир-биридан гўзал, рамзаларга бой асарларини яратди.

Мусаавирнинг «Қишлоқ соитаси», «Табиат ва инсон», «Болаликдан эсдалик» каби туркумларга ажратилган сўратларида ўзига хос фантастик олам, ҳаёлотнинг чексиз кенгликлари намоян бўлган. Айниқса, «Қишлоқ соитаси» туркумида ижодкор қалб эпкини билан ўзгача бир дунё,

булақча рўий олам ўз ифодасини топади. Қизларнинг давра қуриб туришлари, кенг дала кўйида аргумолларнинг яшин тезлигида елиши, даратқ шохларнинг осмон бағрига қуоқ ёган ҳолати каби тасвирлар жозибали кўриниш касб этган. «Табиат ва инсон» мавзусидаги асарларда эса атроф-муҳит, наботот ва хайвонот дунёсидан киши қалби чексиз маънавий гўзаллик туйиши, илло, улар бир-бириндан ажралмас, ахлит бутунлик эканлиги ёркин ранглар ҳамда фалсафий мазмунда очиб берилади. Сўратлар-

ЭНЦИКЛОПЕДИЯНИНГ НАВБАТДАГИ ЖИЛДИ

«Ўзбекистон миллий энциклопедияси» давлат илмий нашриёти чоп этаётган қомусий адабиётлар қизиқиш билан ўқиб-ўрганилмоқда. Мустақиллик йилларида «Ўзбекистон миллий энциклопедияси» нашрининг олти жилди юзага келди.

Унинг еттинчи жилди эса шу яқин кунлар ичида муҳлисларга тақдим этилади. Ундан «П» харфининг асосий қисми, «Р» харфи, шунингдек «С» харфининг бирин-

чи ярмидаги мақолалар ўрин олади. Матн ва безак материалларга бой бўлган бу жилд ҳам муҳим илмий нашр сифатида китобхонлар эътиборини ўзига тортиши табиий.

Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки уни босмага тайёрлашда табиатшунослик ва ижтимоий-гуманитар фанлар нисбати, миллий ва умумбашарий материаллар нисбати тасдиқланган умумий йўриқнома талабларига таяниб иш қўрилди.

А.АЛИЕВ

Жума ўғитлари

Зероки биродарлик руҳият мевасидир.

Танҳолик ва Ҳаққа муножот билан яшайдан яхши ҳаёлат ўйқ.

Фузайлдан сўрадилар: - Асл дин нима? - Деди:

ФУЗАЙЛ АЁЗ

Агар инсон ҳаммага яхшилик қилса-ю уйдаги товуғига бефарқ қараса, у ҳақиқий мусулмон эмас.

- Ақл!
- Ҳақиқий ақл нима?
Деди:
- Хил!
- Ҳақиқий хил нима?
- Сабр!

Бешта нарса бадбахтлик аломатидир. Улар: бағришошлик, кўзида ёш бўлмаслик, ҳаёсизлик, дунёга меҳр қўйиш, узун амаллиқликдир.

Фузайл дебдур: бу замона халқининг дўстлигини бозор таомини янглиғ топибдурманки, ранги, бўйи ҳушдур, аммо таъми нохушдур.

Фузайл дебдур: Ҳар киши фоқиқнинг юзига боқиб ҳуш-бул кўрса, мусулмонлик иморатини вайрон қилмоққа саъй қилган бўлур.

Фузайл дебдур: ўтганларни ёдламоқ фарздур. Гуристон олдидан ўтганда «Кул-фў оллоху аҳад»ни ўқиб, сабовини анда ётганларга бахшида эт.

Фузайл дебдур: Ҳар киши биродарига тилида дўстлик изхор қилса, кўнглида душманлиги бўлса Худои азза ва

Фузайл дебдур: икки нимарса қишини фасодга элтур: бири тўла емоқ, бири тўла уйқуламоқ.

Фузайл дебдур: Ҳар киши биродарига тилида дўстлик изхор қилса, кўнглида душманлиги бўлса Худои азза ва

Ҳамиджон ҲОМИДИЙ
тайёрлаган

Олтинсой туман халқ таълими бўлимига қарашли Болалар ва ўсмирлар спорт мактабига кириб борганимизда. БУСМ директори Тўйчи Хасанов мураббийлар билан Узун туманида ўтказилгандаги вилоят миқёсидаги мусобақага шогирдларини олиб бориш тўғрисида бош қотираётган экан.

Мақтабимизда 6 та секция ишлаб турибди. 14 нафар мураббий 925 нафар болага волейбол, футбол, кўл тўпи, миллий ва белбоғли кураш бўйича машгулотлар олиб бориляпти. Бирок ўқувчиларимиз кўнглидагидек шуғулланишлари, секциялар фаолиятини жонлантириш учун БУСМда етарли шарт-шароит йўқ, - деди кўнрақлик билан спорт мактабни раҳбари. - Энг ачинарлиси, машгулотларни олиб бориш учун ўз базамизга эга эмасмиз...

Умуман машгулотлар ўтказилляптими? - сўраймиз ундан. - Ўтказилляпти. Фақат номинигина. Чунки машгулотларни ўтказишда умумтаълим мактабларининг унча-

ратини сайқалляйди, тажрибасини оширади. Биз учун мусобақаларда айниқса, вилоят ва республика миқёсидаги беллашуларда қатнашиш катта муаммага айланган. Дегарли барча мусобақаларга

1-мактаб спорт залини амалтақал қилиб таъмирлади. Директор ва мураббийларнинг куюнганчалари бор экан. Масалан, белбоғли кураш бўйича машгулотлар 55-ўрта мактаб биносида олиб бориляпти. Бу бино кутубхона учун мўлжаллаб қурилган боис ёш полвонлар машгулотлар ўтказиши учун деярли ҳеч қандай шароит йўқ. Биргина мишқ. Кураш гилами ўрнига ёғоч қириндиларидан тумана ўрнида фойдаланилмоқда. Ҳўш, бундай шароитда биронбир шуғулланувчининг машгулотлар пайтида жароҳат ол-

КОПТОГИ ЙЎҚ СПОРТ МАКТАБИ

лиқ ҳам қулайликларга эга бўлмаган зал ва ўйингоҳларидан фойдаланаялми.

БУСМ директорининг ушбу гапларини мураббийлар ҳам тасдиқляди. Шерзод Элмуродов, кураш секцияси мураббийси: - Кураш секциясида 82 нафар бола шуғулланади. Асосан 1-ўрта мактаб спорт залида. Шогирдларимизда спорт формаси йўқ. Кураш гиламлари эса 1986 йил келтирилган, ҳозирда яроқсиз ҳолга келиб қолган. Билсангиз, машгулотларда чиниққан спортчи мусобақаларда маҳо-

Дўст ачитиб гапиради

дамида волейбол тўри, копраклар сотиб олялми. Яна бир гап. Бу йил мураббийлар ва ўқувчиларимиз кучи билан

маслиғига ким қофалат беради? Шунинг учун ҳам белбоғли кураш секцияси машгулотлари номинигина олиб бориляпти. Еки футбол, кўл тўпи секциялари ҳам оддий спорт анжони - коптоклар билан таъминланиш катта муаммо бўлиб турган бир пайтда БУСМдан чемпионлар етилиб чиқишини кутуш, ўринимизки?.

Дарове, туман халқ таълими бўлими мудири ўринбосари К.Худойбердиевнинг таъкидлашича, аҳолини яхшиллаш, ҳусусан, спорт жихозлари ва анжомлари билан таъминлаш борасида яқин орада ижодий ўзгариш амалга ошиши аризмаҳол. Ҳўш, вилоят халқ таълими бошқармаси ва туман ҳокимлигидаги мутасаддилар бунга нима деркин?.

РУСТАМ ДАВЛАТ,
«Ишонч» муҳбири

ISHONCH
Бош муҳаррир Мирғиёс КАЮМОВ
МУАССИС:
Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси

Тахрир хайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алмиҳўжаева, Маъмура Одилова, Махмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзохид Соҳидов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.
E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.
Газета 1991 йил 21 мартдан чика бошлаган
Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 22.45

Маъмулимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 035-рақам билан рўйхатга олинган.
ИВМ компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ, Сотувда эркин нархда.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Қорхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси, 41-уй.